

De Belgische Mededingingsautoriteit legt boetes op voor een totaal van 1 779 000 euro voor een kartel in het kader van een openbare aanbesteding

Het Auditoraat van de Belgische Mededingingsautoriteit (hierna “het Auditoraat”) sanctioneert een kartel tussen vijf ondernemingen in het kader van een overheidsopdracht georganiseerd door Infrabel en legt hen boetes op ten bedrage van 1 779 000 euro.

Deze openbare aanbesteding, in de vorm van een raamovereenkomst¹, betreft compacte posten voor tractieonderstations (die nodig zijn voor de omzetting van wisselstroom naar gelijkstroom) en compacte posten voor sectioneerposten (die nodig zijn om een deel van een stroomkring of netwerk te isoleren).

Het kartel vormt een schending van artikel IV. 1 van het Wetboek van economisch recht en van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Betrokken ondernemingen

De betrokken ondernemingen zijn ABB Ltd en haar filiaal ABB NV, Siemens AG en haar filiaal Siemens NV, Karpimos SA en haar filiaal AEG Belgium NV, Schneider Electric SE en haar filiaal Schneider Electric Energy Belgium NV en Sécheron SA.

Alle ondernemingen die het voorwerp zijn van het onderzoek van het Auditoraat zijn partij bij de schikking.

Van welke inbreukmakende praktijken is er sprake?

ABB NV, Siemens NV, AEG Belgium NV, Schneider Electric Energy Belgium NV en Sécheron SA zijn overeengekomen om de aanbestedingen (*Request for Quotation*, hieronder “RFQ”) gehouden door Infrabel in uitvoering van overheidsopdracht 24C/125596 onder elkaar te verdelen.

Voor elke RFQ zijn ABB NV, Siemens NV, AEG België NV, Schneider Electric Energy Belgium NV en Sécheron SA overeengekomen welk bedrijf welke aanbesteding zou winnen.

Concreet hebben deze bedrijven de ingediende prijsopgaven zo berekend dat de RFQ wordt binnengehaald door het bedrijf dat zij eerder hadden aangewezen.

¹ Dit betreft een overeenkomst gesloten door een publieke overheid met meerdere voorafgaandelijk weerhouden ondernemingen waarin de voorwaarden zijn vastgelegd voor de aanbestedingen gedurende een bepaalde periode, waaronder de maximumprijs.

Hoe lang hebben deze praktijken geduurd?

De gesanctioneerde praktijken zijn begonnen in augustus 2010 voor Sécheron SA en Siemens NV en in februari 2011 voor ABB NV, AEG Belgium NV en Schneider Electric Energy Belgium NV.

In de mate dat er een soms belangrijke tijdsspanne is tussen de toekenning van een RFQ en de realisatie daarvan, heeft het Auditoraat besloten om rekening te houden met de uitvoering van omstreden RFQs tot 30 juni 2016, hetzij tot na de opzegging van het kartel.

Het verloop van het onderzoek

In 2013 heeft het Auditoraat een *ex officio* onderzoek geopend in dit dossier op basis van informatie ontvangen in het kader van de clementieregeling. In augustus 2016 heeft het Auditoraat zijn bezwaren overgemaakt aan alle betrokken ondernemingen. Discussies met het oog op een transactie zijn gestart in september 2016.

De rol van de agenten van Infrabel

In de mate dat sommige agenten van Infrabel, de infrastructuurbeheerder van het Belgische spoorwagennet, aan de inschrijvers van de betrokken overheidsopdracht op ongepaste wijze informatie hebben verschaft welke de oprichting en de werking van het kartel vergemakkelijkte, heeft het Auditoraat een verzachtende omstandigheid erkend voor de beboete ondernemingen.

Deze beslissing van het Auditoraat laat zien hoe belangrijk het is voor de kopers belast met openbare aanbestedingen om alert te zijn om collusie te voorkomen. In dit opzicht past deze beslissing perfect in de voorlichtingscampagne van de Belgische mededingingsautoriteit over dit onderwerp (zie <http://www.bma-abc.be/nl/over-ons/publicaties/samenspanning-bij-overheidsopdrachten-een-gids-voor-aanbestedende-overheden>).

Een praktijk aan het licht gebracht dankzij de clementieregeling²

Het kartel werd aangegeven bij de Belgische Mededingingsautoriteit door ABB in toepassing van de clementieregeling. Als zodanig, geniet ABB van een volledige vrijstelling van geldboeten in deze zaak. Vervolgens hebben Siemens en AEG ook gebruik gemaakt van de clementieregeling en een gedeeltelijke vrijstelling van boetes is aan hen verleend.

Vier natuurlijke personen hebben immuniteit van vervolging gevraagd en bekomen.

Sancties

In het kader van de schikking, hebben de bovengenoemde ondernemingen de inbreuk aanvaard zoals vermeld in de beslissing alsook de boete die op hen van toepassing is. Om die reden hebben ze een boetevermindering verkregen van 10%.

² http://www.abc-bma.be/sites/default/files/content/download/files/20160322_mb_lignes_directrices_clemence_clementierichtsnoeren.pdf

Detail van de opgelegde boetes:

Bedrijven	Reductie onder de clementieregeling	Bedrag van de boete in EUR (na aftrek van 10% voor de transactie)
ABB	100%	0
Siemens	50%	971 000
AEG	30%	357 000
Sécheron		19 000
Schneider		432 000

* Omwille van de leesbaarheid, bevat deze tabel niet de verhogingen / verlagingen voor verzwarende / verzachtende omstandigheden

De transactieprocedure

De transactieprocedure is een nieuw instrument dat het Wetboek van economisch recht heeft gegeven aan het Auditoraat om de procedure voor het afsluiten van inbreukprocedures te vereenvoudigen en te bespoedigen.

In dit geval werd de procedure drie jaar na ontvangst van het volledig verzoek om immuniteit afgerond.

Tegen een transactiebeslissing kan niet in beroep worden gegaan. De boetes zijn definitief verworven. Ze zijn rechtstreeks te betalen aan de federale Schatkist.

De beslissing van het Auditoraat is beschikbaar op de website van de Belgische Mededingingsautoriteit: <http://www.bma-abc.be/nl>

Voor verdere inlichtingen verzoeken wij u om contact te nemen met:

Véronique Thirion
Auditeur-generaal
Tel: +32 (2) 277 93 53
E-mail: veronique.thirion@bma-abc.be
Website: www.mededinging.be

De Belgische Mededingingsautoriteit (BMA) is een onafhankelijke administratieve instantie die bijdraagt tot het definiëren en toepassen van een mededingingsbeleid in België. Concreet vervolgt de BMA mededingingsbeperkende praktijken, zoals kartels en misbruiken van machtspositie, en ziet toe op de voornaamste fusies en overnames. De BMA werkt samen met de mededingingsautoriteiten van de Lidstaten en de Europese Commissie binnen het Europees Mededingingsnetwerk (ECN).